

Till Umeå kommunfullmäktige, 2026-10-13

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande Hans Lindberg (S)

Hur går det med införandet av kommunal hyresgaranti?

Att ha en trygg och långsiktigt hållbar boendesituation är en grundläggande förutsättning för en fungerande tillvaro och för att barn ska få goda uppväxtvillkor. För att trygga den rätten till kommunens invånare har Umeå kommun bland annat infört en nollvision för vräkningar av barnfamiljer, startat initiativ som Bostad först, för människor med social problematik och dessutom beslutat om att utreda möjligheten att införa kommunala hyresgarantier.

Kommunala hyresgarantier innebär att kommunen går i borgen för hyresgästen och kan på så sätt öppna en väg in på bostadsmarknaden för familjer som nekas ett förstahandskontrakt på grund av exempelvis osäkra anställningar eller betalningsanmärkningar.

Frågan är långt ifrån ny i Umeå. Redan 2021 motionerade Vänsterpartiet om att kommunen skulle utreda och införa kommunala hyresgarantier. Frågan återkom efter detta som en uttrycklig åtgärd i Umeå kommuns bostadsförsörjningsprogram för 2022-2030, där kommunen åtog sig att utreda förutsättningarna för och konsekvenserna av kommunal hyresgaranti för barnfamiljer. Individ- och familjenämnden, Tekniska nämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stöd och omsorg, Fastighet och Budget och skuldrådgivning pekas ut som ansvariga. Men trots att det har gått flera år har kommunal hyresgaranti inte införts. Det är fortfarande oklart vad arbetet resulterat i och varför det dröjer så länge.

Frågan blir särskilt angelägen då det finns tydliga tecken på ökad utsatthet bland barnfamiljer i Umeå. Enligt individ- och familjenämndens delårsrapport har antalet barn i hushåll med försörjningsstöd ökat från 452 till 503 under perioden januari–augusti 2026 jämfört med samma period 2025. Delårsrapporten visar också att förvaltningen fått kännedom om upp till 18 barnfamiljer vars andrahandskontrakt sagts upp av oklara skäl.

Kommunala hyresgarantier är i sig ingen lösning på bostadsbristen eller på hushållens ekonomiska utsatthet, men de kan underlätta situationen för den som har betalningsförmåga men ändå inte godkänns av en hyresvärd av andra skäl. Sedan den 1 september 2026 gäller dessutom nya regler (SFS 2026:600) om att kommunala hyresgarantier ska erbjudas för barnfamiljer under vissa omständigheter.

Med den nya förordningens ikraftträdande, och fyra år efter att det kommunala bostadsförsörjningsprogrammet antagits, är det hög tid att få besked om var Umeå befinner sig i processen och när barnfamiljer faktiskt kan få del av stödet.

Frågor:

1. Var i processen befinner sig arbetet med införandet av kommunala hyresgarantier för barnfamiljer?
2. På vilket sätt kommer Umeå kommun att implementera den nya förordningen om kommuners skyldighet att erbjuda hyresgarantier?
3. När beräknas det att Umeå kommun ska kunna börja erbjuda stödet?

Liv Zetterberg (V)
Vänsterpartiet